

Viite Opetus- ja kulttuuriministeriön lausuntopyyntö 13.11.2017
OKM049:00/2017

Lausunnot on pyydetty toimittamaan opetus- ja kulttuuriministeriöön sähköpostilla (kirjaamo@minedu.fi) viimeistään 18.12.2017

Tampereen yliopiston lausunto Suomen Akatemian toimikuntarakenteen uudistamisesta

Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt 18.12.2018 mennessä lausuntoa seuraavista sää-
dösluonnoksista:

- hallituksen esitys laista Suomen Akatemiaa koskevan lain muuttamisesta
- Suomen Akatemiaa koskevan asetuksen muuttaminen

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.4.2018.

Tampereen yliopisto esittää lausuntonaan seuraavaa. Lausuntoa varten on pyydetty tiedekuntien kommentit, ja lausuntoluonnos on hyväksytty yliopiston tiedeneuvostossa 8.12.2017.

Esitys selkeä ja hyvin valmisteltu. Työssä on kuultu laajasti sidosryhmiä, ja saatuja kommentteja on hyödynnetty. Esitys on myös hyvin perusteltu. Yleisperusteluissa mainitaan muun muassa tieteidenvälisyyden ja ilmiöpohjaisuuden tukeminen sekä kansainväliset käytännöt. Sidosryhmien enemmistön palautteen mukaan muutoksella näyttää olevan laaja tuki.

Toimikunnan jäsenyyden rajaaminen enintään yhteen toimikauteen kerrallaan (kahteen, jos toimii toisen puheenjohtajana) on hyvä uudistus, jotta aktiivitutkijoita saadaan paremmin motivoitua toimikuntatyöhön ja jäsenkierto nopeutuu.

Siirtyminen kolmeen, nykyistä laaja-alaisempaan toimikuntaan voi aiheuttaa eräitä ongelmia. Tampereen yliopisto kiinnittää huomiota seuraavaan:

1. Yhteiskuntatieteellisesti suuntautuneen ihmismaantieteen (Akatemian tieteenalaluokka 601, sis. alaluokat 6011 ja 6012, ml. aluetiede ja kaupunkitutkimus, yhteiskuntamaantiede ja alueellisen kehittyneisyyden tutkimus) ala uhkaa siirtyä Biotieteiden ja ympäristön tutkimuksen toimikunnasta Luonnontieteiden ja tekniikan toimikuntaan, maininnalla "geotieteet (ml. maantiede)". Luonnontieteiden yhteydessä arviolta enintään viidesosa alan tutkimuksesta olisi oikeassa paikassa laadunarvioinnin ja päätöksenteon kannalta. Nykyään erittäin merkittävä osa ihmismaantieteen ja aluetieteen tutkimuksesta saa rahoituksensa Kulttuurin ja yhteiskunnan tutkimuksen toimikunnasta (ml. yksi TaY:n tutkimuksen uusista kärkialoista, eli huippuyksikkö RELATE, Anssi Paasin akatemiaprofes-

suuri 2008–2012, joukko akatemiahankkeita sekä useimmat akatemiatutkijan ja tutkija-tohtorin tehtävät). Kulttuurin ja yhteiskunnan tutkimuksen toimikunta on jo useana vuonna muodostanut oman human geography -paneelin näiden hakemusten arviointia varten.

Tampereen yliopisto esittää ihmismaantiedettä yksiselitteisesti Kulttuurin ja yhteiskunnan tutkimuksen toimikuntaan kuuluvaksi tieteenalaksi.

2. Kulttuurin ja yhteiskunnan tutkimuksen toimikunnan uudessa toimialalistauksessa mainittu "valtio-oppi" kaventaa politiikan tutkimuksen käytännössä yhteen tieteenalaan. Tampereen yliopiston keskeisistä aloista näyttäisivät jäävän huomioimatta "kansainvälinen politiikka" ja kaikki hallintotieteet.

Tampereen yliopisto esittää, että valtio-opin asemesta KY-toimikunnan toimialaksi nimitetään "politiikan tutkimus ja hallintotieteet".

Liisa Laakso
Rehtori

Valmistelija Tutkimuksen kehittämisspäälikkö Markku Ihonen

Jakelu Tiedekunnat
YOP/Tutkimuspalvelut

Tiedoksi Vararehtori Seppo Parkkila